

Toen ik wist dat Lucky ECVM had, was ik nog steeds in een onderzoeksfase. Ik kwam uit bij een bericht van Zefanja Vermeulen over ECVM. Dat bericht blijft nog altijd bij me. Ze omschreef dat de aandoening ECVM heel intens is. En toen ik dat las zei gelijk alles in mij: "Ja dat is echt zo". Niet alleen voor je paard, maar ook zeker als eigenaar. En daarom deel ik graag mijn verhaal met jullie.

Lucky kwam in februari 2014 bij ons. Ik was 14 jaar en hij was 4,5 jaar. Met zijn witte manen en glanzende palomino vacht was hij echt bloedmooi. Hij had enorm veel uitstraling en dat is altijd gebleven. We hebben heel veel verschillende dingen gedaan; eigenlijk bijna alles. Dressuur, springen, crossen, zonder zadel rijden, buitenritten, ponykamp, gezwommen en vast nog meer. Uiteindelijk lag mijn passie echt bij de dressuur. In 2018 zijn we dan ook succesvol in het Z1 gestart tussen de paarden en begin 2019 hadden we onze laatste winstpunt binnen gehaald voor het Z2.

Lucky was een hele eerlijke pony en hij had altijd veel grapjes. Met het trainen hadden we goede maar eigenlijk ook slechte momenten. Ik kan wel zeggen dat ik het Z1 niet cadeau heb gekregen. Als jonge pony ging hij er vaak tijdens het rijden plotseling vandoor. Hij had een slechte balans en vond het moeilijk om de juiste stelling en buiging op een volte aan te nemen. Ook zocht hij vaak wel iets om van te schrikken. Maar hé hij was maar 5 jaar, dus ik dacht dat doen jonge pony's. Toch?

Later werd hij op de pensionstal weg gezet als de stoute pony, eentje die zich niet makkelijk overgaf. Als je op zo'n moment niet beter weet, neem je dat ook aan. Als ik daar nu allemaal op terug kijk, zie ik een pony die enorm veel moeite had met zijn eigen lichaam. Balans was altijd een moeilijk ding voor hem. Plat door de bochten in galop en longeren was altijd super lastig door zijn staakgedrag, op de schouder weg vallen. Springen daarentegen vond hij geweldig, maar.... af en toe kon hij wel heel hard gaan.

Balans, aanleuning en impuls waren zijn grootste uitdagingen. Als jonge pony, maar later ook als volwassen pony. Gelukkig was het natuurlijk wel verbeterd in die jaren, maar dat bleven altijd wel aandachtspunten.

Wij hebben altijd een zoekend gevoel gehad. Altijd het gevoel dat we iets moesten "fixen". Want onze trainingen waren nooit heel erg constant. We hadden namelijk vaak een terugval. En dan ga je zoeken waar dat vandaan komt. Je gaat supplementen proberen om hem sterker te maken, misschien toch een ander zadel, zou het bit niet goed zijn, zal zijn stal wel groot genoeg zijn, misschien bieden ijzers meer steun, laten bijrijden en ga zo maar door.

We waren op een moment dat we dachten yes we hebben hem voor elkaar. Ik denk dat ons meest succesvolle jaar 2018 was. Ik werd 19 en hij 9 jaar. We hebben dat jaar veel wedstrijden kunnen rijden en hij was enorm goed in vorm. Eindelijk kwamen er spieren en begon hij echt goed te verzamelen. Zo ontzettend trots op hem! Ik heb dat jaar echt genoten van de momenten die we hadden. Hij ging toen zo goed dat ik af en toe dacht dat we het ZZ licht ook nog wel aankonden. We reden zelfs een keer hoger dan 65% ! Nooit gedacht dat we dat ooit zouden halen in het Z tussen alle paarden.

Wat Lucky ook heel goed en vooral heel leuk vond was crossen! Maanden niet gecrost en het leek alsof hij het elke dag deed. We vlogen echt samen!

Wat ik wil zeggen is.... dat het echt niet altijd slecht of moeizaam ging! We hadden namelijk ook enorme hoogtepunten. Maar bij Lucky was uiteindelijk de maat vol...

Juni 2019 lieten we een scopie maken van z'n maag op verdenking van een maagzweer. Hij had namelijk enorm veel stress en de trainingen gingen steeds een beetje minder. Ook wanneer je alleen al naar z'n buik keek werd hij al boos. Hij heeft snel koliek, is chagarijnig en scheef. Hoewel Lucky altijd een gevoelige buik heeft gehad was het toen echt te erg. We hadden het goed ingeschat, want Lucky had inderdaad maagzweren. Hij kreeg 8 weken lang medicatie en daarna weer een scopie om te checken. Na die 8 weken was alles helemaal mooi hersteld en mochten we weer aan het werk.

Na de behandeling van de maagzweer hadden we de verwachting dat alles beter zou gaan, maar eigenlijk was dat niet zo. Zou hij dressuur dan echt niet meer leuk vinden? En zo begonnen al onze vragen weer te komen.

Ik ben toen heel veel buitenritjes gaan maken. Zijn wegren gedrag werd steeds extremer, tot het gevaarlijke aan toe. Met de dressuur wilde de wissels wilde maar niet lukken, impuls was weg, pony was scheef en ook de keertwendingen waren slecht.

Zo gingen er maanden voorbij en Lucky werd steeds een beetje stijver en slechter. Zelfs het springen vond hij niet echt meer leuk en lukte hem dan ook niet meer zoals vroeger.

Ik besloot om alleen nog buitenritjes te maken. Het liefste deed ik dit met nog een paard erbij of m'n moeder mee op de fiets, want hij werd behoorlijk heftig buiten. Dit werd steeds meer naar mate hij ouder werd. Vroeger toen hij en ik nog jong waren, ging het makkelijker om een rustig buitenritje te maken dan later. We reden uit veiligheidsoverwegingen altijd met martigaal, want anders kon ik hem echt niet onder controle houden. Ik wist niet beter en dacht altijd; zo is Lucky. En wij hebben hem altijd geaccepteerd zoals hij was, want wij hielden van hem.

2020 was begonnen. En wij reden altijd nog onze buitenritjes, maar we wisten echt niet wat we moesten doen. Hij was inmiddels toen al zo slecht dat een B proefje niet eens meer lukte. We hadden een gesprek aangevraagd met Lucky. En je gelooft er in of niet dat maakt mij niet uit, maar ons heeft het enorm geholpen. Het is bizar hoeveel waarheid in dat gesprek naar voren kwam. Hij gaf aan "Ik wil heel graag, maar ik kan het niet meer. Ik voel me een oude opa, heel veel spanning in mijn achterbenen met voornamelijk rechts achter, hoofdpijn, hele diepe pijn bij m'n CTO gebied." De pony had heel veel compensatiegedrag en was uiteindelijk vastgelopen.

Door dat gesprek zijn we op een ander pad gezet. Wij dachten altijd aan problemen van z'n bekken, maar nu voor het eerst na al die jaren kwam naar voren dat hij diepe pijn had in zijn CTO gebied.

In juni 2020 had hij een pijnlijke rug. Het bleek dat zijn ligamenten ontstoken waren, 2 rugwervels met botvorming en artrose in z'n SI gewricht. Hoe erg de artrose was kan je niet

zien met alleen een echo, maar het was duidelijk dat het er zat. Wij hadden nog altijd hoop en dachten dat dit dan de oorzaak zou zijn.

We hebben hem toen behandeld met meso-therapie. Vanaf dat moment zijn we samen met onze stalgenoot Dorine Erkens, een gediplomeerd grondwerk instructrice die ons in dit proces veel geholpen heeft, het revalidatie proces gestart. 4 tot 5 keer per week longeren en aan de hand werken. Heel even leek het beter te gaan, maar eigenlijk bleef hij nog altijd stram en wilde niet lopen, gepaard gaande met uitbarstingen. In het revalidatie proces is hij ook nog 2 keer behandeld door de chiropractor, maar ook dit gaf te weinig verbetering. We stonden stil in het revalidatieproces en wisten niet goed wat we moesten doen.

Toen kwam de aandoening ECVM bij ons terecht. Dorine had een webinar van Zefanja en Sharon gevolgd over ECVM. Toen ons revalidatieproces stil kwam te liggen, vertelde zij over deze aandoening. Ik ging gelijk heel internet af om zo veel mogelijk erover te lezen. Toen ik dat had gedaan was mijn gevoel heel sterk dat Lucky dat had. Er was zoveel herkenning en het zou ook zoveel antwoorden van het verleden geven.

Eind oktober zijn we naar een kliniek gereden waar we heel specifiek kwamen met de vraag om de halswervel C6 en C7 op de foto te nemen op verdenking van ECVM. Deze kliniek was wel bekend met ECVM, want de foto moet namelijk vanuit een bepaalde hoek genomen worden. Toen we aan de telefoon over Lucky vertelde was de arts duidelijk dat dit over een hals probleem ging. Na het klinische onderzoek werd er gedacht aan interne problemen wat zijn klachten veroorzaken. Lucky had namelijk geen neurologische afwijkingen wat je wel vaak ziet bij onderhals problemen. Wij wisten ook dat Lucky inmiddels intern ook veel problemen had. Dat zag je maar al te duidelijk aan hem met z'n opgeblazen buik, koliek, bultjes en fluffy vacht. Maar wij wilden een foto dus die hebben we gekregen. Er was maar 1

foto voor nodig, want het was duidelijk zichtbaar. Lucky had ECVM aan C6 en C7 aan 1 kant. Ik voelde gek genoeg een opluchting. Eindelijk na al die tijd had ik antwoorden. Het voelt goed om te weten wat je paard heeft en dat je hem dan ook echt kan begrijpen. Lucky leefde trouwens helemaal op om een middag op pad te zijn. Hij vond het helemaal gezellig en werkte met het onderzoek ook goed mee.

Maar dan...?

Dan komt het besef dat hij iets ongeneselijks heeft en eigenlijk alleen maar slechter zal worden. Wat moet je doen? Er komen weer heel veel vragen naar boven. Kunnen we nog rijden? Genieten van zijn laatste jaren hier? Je weet niet wanneer dat moment komt dat je hem moet laten gaan, want elk paard is anders.

Ik ging het nog één keer proberen. Of het nog ging om te rijden. Je wilt namelijk alles uitsluiten wat nog wel en niet kan. Samen met m'n moeder op de fiets naar buiten. Een stapritje in het zonnetje. Het was heerlijk! Maar jeetje wat voelde hij wiebelig. Als je er maanden niet op hebt gezeten, dan voel je alles weer veel sterker. Naast Lucky heb ik namelijk ook een jong paard en dan voel je dat contrast ineens heel erg. Maar dat was niet het antwoord of rijden nog ging of niet. Dat kwam op de terugweg. Alles ging goed totdat we terug gingen. Hij werd heter en heter. Begint te dribbelen, z'n hoofd alle kanten op gooien, scheef lopen en eigenlijk wilde hij alleen maar hard. We wonen hier op best een drukke dijk met verkeer wanneer het mooi weer is. En ik kreeg zo het gevoel dat ik geen controle meer had dat ik ben afgestapt, want het verkeer hield er geen rekening mee. En eerlijk... buiten stap ik bijna nooit af want ik wil er altijd liever op blijven zitten. Het was inmiddels een gevaarlijke situatie geworden.

Conclusie: rijden gaat niet meer.

Het leek wel of Lucky nu wist dat wij het wisten wat hij had, want hij was er zelf ook klaar mee. Ik wilde hem nog wel eens longeren voor zijn lichaam, maar dat lukte gewoon echt niet meer. Hij sprong alle kanten op in de lucht om vervolgens stil te kunnen staan. En ik ben blij dat we elkaar altijd zo goed begrepen. De laatste dag dat ik hem longeerde weet ik nog goed. Hij was heel duidelijk tegen mij. Stappen lukte al bijna niet, dus ik wilde draven. Dit vroeg ik aan hem en... poef. Hij sprong met vier benen de lucht in, komt neer en kijkt me recht aan. Oke... duidelijk... het is klaar.

Eigenlijk ging niks echt meer. Wandelen was ook gevaarlijk geworden en poetsen vond hij ook niet fijn. Het enige wat hij nog wilde was kriebelen op z'n schouders en nek en snoepjes. Zo zagen de laatste weken van Lucky's leven eruit. Hij ging in een enorm snel tempo achteruit. Het leek alsof hij al bejaard was, was enorm chagrijnig, meer op zichzelf, had diarree, maakte minder contact met ons en de andere paarden en had nog maar kleine momentjes van tevredenheid.

Hij had heel veel pijn. En dat was zichtbaar aan alles. Je weet dat die beslissing eraan komt die je eigenlijk nooit wilt nemen, maar het moet. Hij kon niet meer.

Maandag ochtend 28 december 2020 had hij koliek. Het was goed zo. We hebben hem laten gaan bij ons thuis. Al z'n paardenvrienden hebben afscheid van hem mogen nemen en wij natuurlijk ook.

Lucky heeft ons veel geleerd. En ik zie dit ook als zijn laatste levensles aan ons. En daar ben ik enorm dankbaar voor. We hebben samen heel veel mooie dingen gedaan en bereikt en zeker als je nu weet dat hij een beperking had. Hij deed het echt voor mij. Een gouden vacht, maar ook echt een gouden hart.

We missen hem enorm. Ik had een heel ander plan in m'n hoofd. Maar hij wist het al. Dat kwam al naar voren in ons gesprekje, maar toen snapte ik het nog niet. Ik vroeg toen namelijk hoe hij zijn toekomst zag. Hij zei toen dat hij zich als een oude opa voelde, houterig, dat zijn lijf zeer deed en dat hij bij ons zou blijven voor altijd.

Er zijn nog zoveel lichamelijke dingetjes die ik nu nog niet eens verteld heb. Voor de beeldvorming noem ik ze nog even op.

Zwanenhals (dropped hals) Heel veel bokken Slechte balans Slechte impuls Scheefheid Teugelkreupel Tactfouten in draf Bijten naar de plek van zijn singel

Veel compensaties in zijn lichaam Linker voorbeen/hoef groeide naar binnen Koude benen en voeten door de slechte doorbloeding Insuline resistentie (Terwijl hij al aantal jaren melasse en zetmeel arm voer) Aan het einde te gespierde billen door het compenseren van z'n voorhand Maagzweer Veel stress om niks Vaak koliek Vaak slappe mest Gevoelig op z'n hoofd Ik hoop dat jullie iets uit mijn verhaal kunnen halen. Zoals ik al vertelde, het is een intense reis. Ook al is Lucky er nu niet meer, het voelt nog steeds zo. We hebben samen mooie dingen beleefd en zijn samen opgegroeid. Ik had het niet willen missen! Hij heeft nu geen pijn meer en krijgt nu zijn rust.

Luister en kijk goed naar je paard en dan vertellen ze je heel veel meer dan je denkt!

